

Uitgiftedatum: 10-08-22

Datum inwerkingtreding:
15-08-22Verenigingstraat 15
1000 Brusseldoorverwijzing@brusshelp.org
02 880 86 89

Ter attentie van

- De noodhulp- en inschakelingscentra van de daklozenzorg: Centrum Ariane, Centrum Hoeksteen, centra van New Samusocial, centrum van het Rode Kruis, centra van het Burgerplatform voor Steun aan Vluchtelingen, centrum Doucheflux, onthaalhuizen van de GGC, de Franse Gemeenschapscommissie en de VG/VGC;
- De noodhulp- en inschakelingscentra en collectieve opvangcentra voor Oekraïense onderdanen: Centrum Ariane 7 (Rode Kruis), het (de) noodopvangcentrum (-centra) en de collectieve centra die werden opgericht;
- De begeleidings- en doorverwijscentra voor Oekraïense en dakloze migranten: Zuidstation, Brussel Health Orientation Center (BHOOC), Humanitaire hub;
- De teams van het straathoekwerk en de daklozenrondes;
- De gemeentelijke overheden, met name de door elke gemeente aangewezen SPOC's (1 SPOC per gemeente)
- De OCMW's, hun voorzitters, directeurs-generaal van het Maatschappelijk Welzijn en de door elke gemeente aangestelde SPOC's van het OCMW
- Aanverwante sectoren (geestelijke gezondheid, verslavingshulp, maatschappelijke integratie, enz.), met inbegrip van de sociale diensten van ziekenhuizen en psychiatrische ziekenhuizen, centra voor gezinsplanning en medische centra op het gewestelijk grondgebied
- De twee ondersteuningsstructuren voor de gemeenschap op 'algemeen' niveau en het niveau 'specifiek en kwetsbaar' (Bijlage 15 en de 5 leden van het Ciré-collectief)
- Het federale centrum voor crisisopvang

Kopie ter informatie aan

- Mevrouw Sophie Lavaux - Directeur-generaal BPV | Hoge ambtenaar;
- De heer Pierre Verbeeren - Coördinator voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen in het Brussels Gewest;
- Kabinet van minister-president Rudi Vervoort;
- Kabinet van de minister van Volksgezondheid en Sociale Zaken Alain Maron;
- Burgemeesters, Schepenen van Sociale Zaken en Preventie van de 19 gemeentes van het BHG;
- Federatie van Brusselse OCMW's
- Federatie van de maatschappelijke diensten (FdSS)
- Fedasil
- Korpschefs van de politiezones van het BHG en van de SPC.

Deze omzendbrief heeft betrekking op de procedures voor de doorverwijzing van Oekraïners die tijdelijke bescherming genieten (BTB) en uit het systeem zijn gestapt, naar voorzieningen voor collectieve huisvesting, met ingang van 15/08/2022¹.

1. CONTEXT

In maart 2022 heeft de Brusselse gewestregering de provinciale crisisfase geactiveerd en een ambitieuze strategie aangenomen voor de integratie van Oekraïense begunstigden van tijdelijke bescherming (BTB) op haar grondgebied. Eind juni hadden 50 000 personen tijdelijke bescherming gekregen in België en 17 % (8 300) van hen had zich in Brussel gevestigd. De hoofdstad ziet vandaag een dubbele beweging ontstaan: de komst van nieuwe mensen (waarschijnlijk 4 000 tegen eind 2022 of ongeveer twintig per

¹Bruss'help is afhankelijk van het Gewest voor de opening van centra voor collectieve huisvesting.

dag) en de behoefte aan hulp van mensen die Oekraïense gezinnen soms verschillende maanden onderdak hebben geboden².

De huisvesting van BTB's is nogal uiteenlopend. Zowat 25 % van hen heeft al een appartement gehuurd op de particuliere markt. Eenzelfde percentage (+/- 25 %) heeft onderdak gevonden bij een inwoner van Brussel die door een gemeente is gemobiliseerd. De andere helft van de Oekraïners die tijdelijke bescherming genieten, heeft zelf via de diaspora en de internationale gemeenschap onderdak gevonden bij mensen thuis, zonder de tussenkomst van de gemeenten.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft daarom beslist om 3 bijkomende types van huisvesting te organiseren:

- er worden 3 000 plaatsen voor **collectieve huisvesting** gecreëerd in leegstaande of gedeeltelijk bezette gebouwen (kantoren, klinieken, vleugels van rustoorden, enz.), waarvan de eerste plaatsen begin juli beschikbaar werden gesteld. Deze sites, die voor de gelegenheid werden heringericht onder leiding van CityDev en de GOB, en met de medewerking van de MSI, de BGHM, Urban, perspective.brussels en Leefmilieu Brussel, worden beheerd door organisaties die gespecialiseerd zijn in de opvang en begeleiding van kwetsbare groepen (New Samusocial, Burgerplatform en Communa).
- De *Brussels Hotel Association* (BHA) heeft enkele honderden **hotelkamers** ter beschikking gesteld als oplossing tussen twee aanbiedingen van solidaire huisvesting in. De gemeenten en OCMW's kunnen deze gebruiken als overgangsoptie via het formulier <https://helpukraine.bookingdesk.eu/en/p/request-form> voor een verblijf van maximaal 14 dagen en € 60/nacht voor een twee- of driepersoonskamer.
- er wordt een systeem voor verwijzing naar **gespecialiseerde instellingen** opgezet via de gezondheids- en beschermingsregelingen van het Brussels Orientation Center (BOC) in geval van specifieke behoeften van de meest kwetsbare BTB's (opvangcentra voor gehandicapten, slachtoffers van geweld, mensen met psychische aandoeningen ...).

Bruss'help werd door de gewestregering belast met een opdracht van dispatching naar collectieve voorzieningen en, met de steun van het Brussels Orientation Center (BOC), naar gespecialiseerde instellingen, als uitbreiding van zijn oorspronkelijke opdracht om de noodhulp en inschakeling van daklozen te coördineren³. Het Gewest heeft dus duidelijk als doel om elk risico van bijkomende dakloosheid door de komst en herhuisvesting van BTB's te voorkomen. In deze omzendbrief wordt de werking van de dispatching nader omschreven, zodat lokale besturen (gemeentelijke diensten en OCMW's) en de sector van de daklozenhulp en -opvang kunnen gebruikmaken van dit dispatchingsysteem.

2. DOELSTELLINGEN VAN DE DISPATCHING

De dispatching is erop gericht om samen met de lokale besturen en de daklozensector een aan elke situatie aangepaste oplossing te bieden die sociale afhaking en dakloosheid voorkomt. Deze omzendbrief regelt de manier waarop Bruss'help, de lokale besturen (gemeentelijke diensten en OCMW's) en de sector van de daklozenhulp en -opvang samenwerken om **het risico van/daadwerkelijke afhaking van BTB's te voorkomen en in te grijpen op basis van een evenredige universalistische aanpak** die door de Task Force Oekraïne en de betrokken WG's werd ontwikkeld. Hoewel de voorgestelde regelingen

²Gemiddelde berekend over de periode van 01/06/2022 tot 30/06/2022 op basis van gegevens verzameld door het Nationaal Crisiscentrum, de Dienst Vreemdelingenzaken, Fedasil, het Rijksregister en Statbel. Online: <https://statbel.fgov.be/nl/visuals/oekraïense-ontheemden>. Geraadpleegd op 04/07/2022.

³Verordening betreffende de noodhulp aan en inschakeling van daklozen van 18 juni 2018.

aangepast zijn aan de specifieke kenmerken van het BTB-publiek, moeten ze worden uitgebreid en toegankelijk worden gemaakt voor wie er behoefte aan heeft.

3. DOELPUBLIEK VAN DE DISPATCHING

De doelgroep bestaat enkel uit **BTB's die ingeschreven zijn in het nationale bevolkingsregister in een van de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest** en voor wie de gemeente of het OCMW geen (her)huisvestingsoplossing heeft gevonden. De in deze omzendbrief beschreven regeling moet **residueel** in werking worden gesteld wanneer de plaatselijke overheden (gemeentelijke diensten en OCMW's) niet in staat zijn een oplossing voor huisvesting te bieden. Het optreden van Bruss'help is bij wijze van preventie bedoeld om te voorkomen dat deze BTB's dakloos worden.

4. PROCEDURE VOOR DOORVERWIJZING NAAR DE OPVANGVOORZIENINGEN

1) Verwijzing - zorg- en ondersteuningsnetwerk en lokale overheden (gemeenten en OCMW's)

Om naar een opvangvoorziening te kunnen worden doorverwezen, moeten BTB's en/of particulieren zich niet rechtstreeks tot Bruss'help richten, maar tot om het even welke van de hulp- en zorgdiensten of -operatoren die actief zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de sociale en/of preventiediensten van de 19 gemeenten en OCMW's van het Gewest. Bruss'help is een **tweedelijnsdienst die enkel bedoeld is voor aanvragen van beroepsbeoefenaars in de vooraf geïdentificeerde diensten**. Los van de specifieke context van de door de lokale overheden vastgestelde afwezigheid van een (her)huisvestingsoplossing, kunnen er uitzonderlijk aanvragen komen van de twee ondersteuningsstructuren voor de gemeenschap (Umbrella Refugee Council en de 5 leden van het Ciré-collectief) voor mensen die 'sociaal hebben afgehaakt'. Conclusie: de doorverwijzende diensten die een aanvraag tot herhuisvesting bij de cel Doorverwijzing van Bruss'help kunnen doen, zijn:

- 1) de gemeentelijke diensten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (19);
- 2) de OCMW's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (19);
- 3) de diensten voor hulp aan daklozen;
- 4) de twee ondersteuningsstructuren voor de gemeenschap (Umbrella Refugee Council en de 5 leden van het Ciré-collectief).

Enkel aanvragen van voornoemde doorverwijzingsdiensten kunnen door Bruss'help rechtsgeldig worden verwerkt. Elke aanvraag van een derde zal systematisch worden doorverwezen naar de gemeentelijke overheden, waarbij Bruss'help slechts in tweede lijn optreedt (behoudens voornoemde uitzonderingen - ondersteuningsstructuren voor de gemeenschap).

Wanneer er een aanvraag bij Bruss'help binnenkomt, doet Bruss'help een beroep op het plaatselijke institutionele niveau om huisvestingsoplossingen te bieden, als blijkt dat de aanvraag lokaal kan worden bekeken en afgehandeld. Bruss'help treedt pas in laatste instantie op wanneer de lokale overheden alle huisvestingsmogelijkheden hebben bekeken. In dat opzicht worden de gemeenten die nog niet in het BeMyGuest-platform hebben geïnvesteerd, verzocht om al hun aanbiedingen en aanvragen voor huisvesting mee te delen alvorens gebruik te maken van de in deze omzendbrief beschreven dispatching. De stand van zaken van het aanbod op BeMyGuest zal vanaf 01/09/2022 voortdurend worden gecontroleerd en geëvalueerd door de Regionale Task Force.

De doorverwijzende diensten vermelden de opgesomde profielen (zie punt 3) waarvoor **de lokale overheden geen (her)huisvestingsoplossing hebben vastgesteld**, door de beknopte informatie door te geven die nuttig is voor het doorverwijzen van de BTB's die een huisvestingsoplossing zoeken. De doorverwijzende dienst moet Bruss'help de volgende gegevens bezorgen over de BTB die een aanvraag indient:

- Naam, voornaam
- Geslacht
- Geboortedatum/leeftijd
- Gezinssamenstelling
- Specifieke behoeften of kwetsbaarheidscriteria (indien van toepassing)
- Gemeente van oorsprong, met vermelding of de BTB al dan niet is ingeschreven in het bevolkingsregister van die gemeente
- Bestaan van inkomsten
- Plaats of structuur van de huisvesting op het ogenblik van de aanvraag
- Datum waarop de BTB de plaats of structuur moet verlaten waarin hij/zij op het ogenblik van de aanvraag is ondergebracht
- Dieren (ja/nee).

De doorverwijzende diensten wordt gevraagd een aanvraag in te dienen bij Bruss'help **minstens 7 kalenderdagen vóór de datum waarop de BTB weg moet** uit de plaats of structuur waar hij/zij verblijft.

Aanvragen moeten telefonisch worden ingediend bij de cel Doorverwijzing van Bruss'help op het nummer 02/880.86.89. De openingsuren van de cel zijn: maandag tot vrijdag (uitgezonderd feestdagen), van 9u tot 12u30 en van 13u30 tot 16u30. De dienst is ook bereikbaar via e-mail: doorverwijzing@brusshelp.org

Wanneer de cel Doorverwijzing een aanvraag krijgt, gaat die eerst na of:

1. Er geen mogelijkheid tot huisvesting bestaat op lokaal niveau, met name via het platform BeMyGuest. Als er een mogelijkheid is, wordt de aanvraag tot herhuisvesting voorgelegd aan de gemeentelijke overheden, die verplicht zijn het nodige te doen om vraag en aanbod te matchen, rekening houdend met het woningaanbod op BeMyGuest. Gemeenten die niet echt investeren in het platform BeMyGuest, worden verzocht dit te doen en opnieuw contact op te nemen met Bruss'help nadat ze het in hun regio beschikbare woningaanbod hebben meegedeeld en de huisvestingsaanvraag op het platform hebben ingediend zonder een *match* te hebben.
2. Is er geen huisvestingsmogelijkheid via BeMyGuest, dan worden de gemeenten en OCMW's verzocht de mogelijkheid van tijdelijke huisvesting in hotels via de *Brussels Hotels Association* te activeren. De BTB kan via de *Brussels Booking Desk* (BBD) onderdak krijgen in een hotel voor maximaal 14 dagen. Intussen zoeken de lokale overheden naar meer permanente huisvestingsoplossingen. Enkel gemeenten en OCMW's kunnen een aanvraag indienen voor deze BTB via volgend onlineformulier: <https://helpukraine.bookingdesk.eu/en/p/request-form>. Bruss'help doet geen aanvragen voor tijdelijke huisvesting in hotels. De aanvraag moet uitgaan van de gemeente of het OCMW.
3. Als via deze twee kanalen geen huisvestingsoplossing kan worden gevonden, zoekt Bruss'help een plaats voor de BTB via de collectieve huisvestingsvoorzieningen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Ingeval BTB's die door de verwijzende diensten bij de cel Doorverwijzing terecht komen, specifieke behoeften hebben (bijv. bejaarde persoon, persoon met psychiatrische problemen), dan registreert Bruss'help de huisvestingsaanvraag en verwijst het de begunstigde door naar een erkende structuur (bijv. rustoord, IBW) met de steun van het Brussels Orientation Center (BOC) en de actoren van de hulp- en zorgsector.

2) Huisvestingsregeling binnen de collectieve opvangcentra

De huisvestingsregelingen verschillen voor elk van de door het Gewest opgerichte collectieve opvangcentra. De modaliteiten van het centrum waarnaar de begunstigde wordt doorverwezen, worden aan de doorverwijzende dienst meegedeeld na bevestiging van de toelating van de begunstigde (zie punt 5). De huisvestingsregeling voor de opvangcentra kan evenwel als volgt worden samengevat:

- De huisvesting wordt aangerekend aan de BTB:
 - voor accommodatie met bedden, € 225/maand/volwassene en € 75/maand/minderjarige.
 - voor accommodatie zonder bedden, € 150/maand/volwassene en € 50/maand/minderjarige.

Deze betaling kan door het bevoegde OCMW worden uitgesplitst via het leefloon dat de BTB ontvangt. De BTB's ontvangen de informatie over de betaling van de huisvesting zodra ze het centrum voor collectieve huisvesting zijn binnengekomen.

- Voor de maaltijden zijn er drie mogelijkheden:
 - centra met eigen keuken (geen maaltijdkosten, BTB's worden verzocht zelf te koken)
 - voorzieningen met gemeenschappelijke keukens (gratis toegang tot de keuken of facultatief betaalde maaltijden op kosten van de BTB - € 8/dag/volwassene en € 4/dag/kind)
 - voorzieningen zonder mogelijkheid om te koken.
- Dieren zijn a priori niet toegelaten (afhankelijk van het opvangcentrum).
- Huisvesting op middellange/lange termijn (geen korte termijn om verloop te voorkomen en de ontwikkeling van een dynamische gemeenschap te bevorderen)

5. TOEKENNINGSVOORWAARDEN

1/ Op basis van de door de verwijzende diensten verzamelde en meegedeelde informatie zoekt de cel Doorverwijzing naar een geschikte opvangplaats voor de BTB. Dit betekent dat de begunstigde rechtstreeks wordt doorverwezen naar:

- 1° een huisvestingsoplossing in de gemeente van herkomst (in particuliere woningen of in hotels);
- 2° een collectief opvangcentrum dat vooraf door Bruss'help is aangewezen, als er geen lokale oplossing is;
- 3° een erkende structuur, rekening houdend met de specificiteit van de vastgestelde behoeften (bijv. rustoorden, IBW, enz.), met de steun van het Brussels Orientation Center en partners uit de hulp- en zorgsector.

Bruss'help zoekt naar overeenkomsten tussen de kandidaturen van BTB'ers die uit het systeem zijn gestapt, de toelatingscriteria in de centra voor collectieve huisvesting en de beschikbare plaatsen op basis van een opvolging van de bezettingsgraad van deze centra. De gehanteerde selectiecriteria zijn:

- De datum van de volledige huisvestingsaanvraag, zodra de aanvraag door de cel Doorverwijzing als ontvankelijk wordt beschouwd;
- De gezinssamenstelling (bijv. niet alle collectieve opvangcentra kunnen in de praktijk een gezin van 5 personen huisvesten);

- Specifieke kwetsbaarheden.

De doorverwijzende diensten kunnen de begunstigen niet rechtstreeks naar de centra voor collectieve huisvesting sturen of naar de operatoren die de centra beheren (hierna 'ontvangende diensten' genoemd). De dispatching past in het kader van een inkomende/uitgaande doorverwijzing die gecoördineerd wordt door Bruss'help, op basis van bepaalde criteria en een toegangsprocedure met gezamenlijke doelstellingen. Indien alle plaatsen in de centra voor collectieve huisvesting bezet zijn, zal Bruss'Help de doorverwijzende diensten via e-mail op de hoogte brengen.

De ontvangende diensten sturen Bruss'help elke weekdag een overzicht van de beschikbare plaatsen op het volgende e-mailadres: doorverwijzing@brusshelp.org.

Opmerking 1: *de cel onderhoudt contacten met de ontvangende diensten om de bezettingsgraad van deze centra op te volgen.*

Opmerking 2: *de BTB('s) mag (mogen) geen centrum voor collectieve huisvesting bezoeken voordat hij (zij) daadwerkelijk tot het centrum is (zijn) toegelaten.*

2/ Na de toewijzing stuurt Bruss'help de doorverwijzende dienst een e-mail met de bevestiging van de toelating van de BTB tot het centrum voor collectieve huisvesting, met in cc een verantwoordelijke van het centrum voor collectieve huisvesting, met vermelding van:

- Het adres van het toegewezen centrum
- De huisvestingsvoorwaarden
- De verwachte datum van toelating.

De doorverwijzende dienst deelt de BTB de hierboven opgesomde informatie mee. Nadat laatstgenoemde heeft ingestemd om naar het centrum te gaan, brengt de doorverwijzende dienst Bruss'help en de verantwoordelijke van het centrum op de hoogte van het verwachte tijdstip van aankomst van de BTB('s) in het centrum. De verantwoordelijke van het centrum wordt verzocht rechtstreeks contact op te nemen met de doorverwijzende dienst om de aankomst/huisvesting van de BTB's te beheren.

3/ Zodra de BTB('s) tot het centrum is (zijn) toegelaten, stelt de ontvangende dienst Bruss'help op de hoogte van de toelating en de effectieve aankomstdatum van de BTB('ers) op het volgende e-mailadres: doorverwijzing@brusshelp.org - de dienst bevestigt de aankomst van de persoon binnen 24 uur na het daadwerkelijke uur van aankomst.

4/ Kan de doorverwijzende dienst de betrokkene niet bereiken of komt de betrokkene niet opdagen voor de afspraak met de partner, dan behoudt de betrokkene zijn of haar voorrangplaats op de wachtlijst maximaal 2 werkdagen. Wordt de interesse van de betrokkene bevestigd, dan zal zo snel mogelijk een nieuw 'matchingvoorstel' worden verstuurd (afhankelijk van andere beschikbare plaatsen). Wordt de belangstelling niet bevestigd, dan worden de gegevens van de betrokkene van de lijst geschrapt en verwijderd overeenkomstig de AVG. Elke weigering van de BTB om een door Bruss'help voorgestelde oplossing te aanvaarden, wordt via Bruss'help geregistreerd voor controledoeleinden⁴.

⁴De aan Bruss'help doorgegeven persoonsgegevens van de gebruiker zijn enkel toegankelijk voor de cel Doorverwijzing. Het delen van persoonsgegevens met partners van opvangvoorzieningen valt onder het beroepsgeheim en is bij overeenkomst geregeld. Om de AVG na te leven, zullen de cel Doorverwijzing van Bruss'help en haar partners erover waken alle ontvangen gegevens te anonimiseren alvorens deze door te geven aan andere cellen van Bruss'help of daarbuiten. De gegevens worden maximaal 5 jaar bewaard voor wetenschappelijk onderzoek en analyse, monitoring en evaluatie van het doorverwijzingssysteem.

5/ Verlaat de BTB de collectieve opvangvoorziening, dan brengt de ontvangende dienst Bruss'help op de hoogte van de datum van het verlaten van de collectieve opvangvoorziening en, indien bekend, van de reden.

6. OPVOLGING VAN EN TOEZICHT OP BEGUNSTIGDEN DIE UIT HET SYSTEEM STAPPEN

Bruss'help is gemachtigd om maandelijks verslag uit te brengen aan de TaskForce, WG 1 (Huisvesting) en WG 6 (Bescherming) over het gebruik van dit doorverwijzingssysteem. Om het aantal BTB's te kwantificeren dat dreigt af te haken/daadwerkelijk afhaakt, houden de teams van Bruss'help toezicht op de quota en de risicosituaties die door de doorverwijzende diensten worden gemeld.

Dit toezicht dient zowel als:

- Doorverwijzingsinstrument, aangezien de teams van de cel Doorverwijzing gegevens verstrekken over de door de doorverwijzende diensten gemelde profielen waarvoor op lokaal niveau geen (her)huisvestingsoplossing is gevonden, om ze naar een huisvestingsoplossing te leiden.
- Controle-instrument, aangezien de teams van de cel Onderzoeksactie elke maand de resultaten extraheren voor analyse en rapportering aan de Task Force, WG 1 (Huisvesting) en WG 6 (Bescherming).

Voor laatstgenoemde werkgroep is het een vereenvoudigd instrument waarmee het precieze aantal personen binnen de doelgroep (zoals bedoeld in punt 2 hieronder) kan worden gekwantificeerd dat door de doorverwijzende diensten wordt aangegeven. Voor die mensen wordt de volgende informatie gespecificeerd:

- Profiel van de aanvragers (koppel, gezin, alleenstaande vrouw/man)
- Geslacht
- Gemeente van herkomst
- Vorige opvangvoorziening
- Doorverwijzing gerealiseerd.

3/ Voor alle vragen en opmerkingen over het gebruik van de Oekraïne-monitoring kunt u mailen naar: monitoring@bruss'help.org

7. HANDTEKENINGEN

Bram Fret
Vicevoorzitter van Bruss'help

BRUSS'HELP
Rue de l'Association-15-Verenigingstraat
Bruxelles 1000 - Brussel
02/880.86.89

François BERTRAND
Directeur

François Bertrand
Directeur van Bruss'help